

GYŰJTŐ: KAPITÁNY ORSOLTA

GYŰJTÉS IDEJE: 1978.

TART.: FELDERÍTŐ KÉRDŐÍV A NEPR. CSOPORTOK
KUTATÁSÁHOZ
I. KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZER
a.) BEVÁNDOLÁS, BETELEPÍTÉS

113 lap

FŐLDRAZSI MUTATÓ: SZEMNA

STAMPUTATÓ: XXXIII, 6.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYS. LTK. 4157 - ES TETELE ALÓL

4157

113 oldal

IV/64/578

A d a t l a p

MA-1272

Adatközlő neve: Csordás Ferenc /1899/ református
cime: Szenna, Árpád u. 40.

Gyűjtő neve: Kapitány Orsolya
Gyűjtés ideje: 1978. jul.

5. adatközlő

4157

1130.

IV/64/578

Csordás Ferenc (1893)

Felderítő kérdőív

a néprajzi csoportok kutatásához

I. Külső kapcsolatrendszer

a./ Bevándorlás, betelepítés

- Tudnak-e nagyobb vagy kisebb méretű bevándorlásról, /beszivárgásról/? *nem*

- Mikor történt ez? XIX. sz.

XX. sz.

4157

- Mi ekből vándoroltak be?

4157

- Honnan jöttek a bevándorló családok?

4157

Milyen nemzetiségűek ?

vallásuk voltak ?

4157

Milyen vagyoni réteget képviseltek?

4157

Telepített-e az uradalom nagyobb létszámú csoportokat?

..... *nem* Mikor?

4157

Honnant

4157

Volt-e egyéb szervezett telepítés? /Pl.országos hatóság által szervezett/.

nein

4157

Honnan jöttek a telepesek?

4157

Memorien? /körülbelüli családszám/

4157

Az újonnan érkezettek a község egy részébe, vagy szétszórtaan települtek
le?

4157

Ha külön, a falu melyik részébe?

4157

Hogyan nevezték ezt a felurészt?

4157

Kezdetben csak egymás között házasodtak?

4157

Mikor kezdtek összeházasodni a falusiakkal?

4157

Szokásaikban különböztek voltak-e?

4157

Megtartották-e és meddig saját szokásaikat?

A felszabadulás után költöztek-e be a faluba pusztaiak? - nem

Ó-telki pusztáról költözött be egy család 1920 körül

..... Honnan? családunk a faluban

Tökaj-pusztáról egy család - 1926-ban.

4157

Uradalmi cselédek? . . . ^{igye} Honnan?

Ókelet puskából,
Török puskából.

4157

Hol vettek hízat?

a falu végén vettek hízat.

Taraj-pusztaián a falu határában lévő kenderföldön
vettek, öklös pusztaián is a falu végén vettek hízat.

4157

Beolvadtak-e azóta?

igen, beolvadtak, addig is lett, a gyakorlat is
itt járta iskolában.

A kutatók szerint hordalékos járta iskolát, van a
reformátusoknál is iskolájuk.

b./ Elvándorlás, kitelepítés

Tudnak-e kisebb vagy nagyobb létszámú elvándorlásról,

elköltözésről? . . . *nem*

Mikor? XIX. sz. ? . . . —

XX. sz.? . . . 1924-25 női és a Kolát ~~szék~~ ment el

Hátszék (bírókés tartós)

{ 3 család volt a Kolát
2 család kiskölyk és
fiús fiú.

egidőben mentek el volt a családok (5)

4157

Kik mentek el? /Amennyiben megállapítható, hogy csak bizonyos va-
gyoni rétegre vagy foglalkozásra jellemző az elvándorlás pl. szel-
lérek, napszámok, iparosok, ezt feltétlenül fel kell jegyezni!/
vagy a családok napszámok
képességükkel vln.

4157

Milyen nemzetiségek . . . magyar
vallásuk voltak? . . . római katolikus

4157

Mi okból vándoroltak el? /Gazdasági, politikai, vallási?/

gazdasági okai^{volt}, mert az itt adott helyi adójúrt (am.
alapból) ott egyelőre kapták meg a parcelláikat.

4157

Hány család ment el? . . . 5

Milyen arányú volt az elvándorlás a falu összalakosságához viszonyítva?

deynő volt az ömlakossághoz iránytva.

4157

Hol települtek le az elvándoroltak?

Hásvendőre

itt. Levártak egy család.

4157

Volt-e a faluban kitelepítés, ill. szervezett kitelepülés?

..... *úlu* Mikor?

4157

Hányszor? /Dátumot a 10-es évek pontosságával!/.

Tartják-e a kapcsolatot a kitelepültekkel, illetve elvándoroltakkal?

Tartottak az elvándoroltakkal a kapcsolatot a városban.

4157

Az eltávozottak járnak-e vissza vagy a falubeliek látogatják-e őket?

... *igee* 1.

Milyen gyakran találkoznak? *ritkán, ha vásárra mehet...*

kapordarra akkor mehet el látogatni.

4157

Létfjöttek-e újabb házasságok a falubeliek és az eltávozottak között?

veuu

4157

Volt-e a faluban az I. világháboru előtt, ill. utána Amerikába irá-
nyuló kivándorlási láz?

A mennyi volt közből kinos az érdek.
holgalegény volt és a nabolcsodg után érdekent.

h157

Kik mentek ki első sorban?

Milyen létszámban?

4157

Mennyien tértek vissza közülük?

Vannak-e, akik disszidáltak a faluból? . *nein*

Mennyien?

Haza járnak-e?

c/ Csoportszerkezet:

Tudják-e kik a falu legrégebbi családjai? /ti., akik az emlékezet szerint legrégebbi idő óta élnek a faluban./

Lóka család

Bárány család

Milyen nemzetiségűek? . . . magyar

vallásuk? . . . református

gazdasági helyzetük? . . . 2-3 holdas

4157

Milyen aránya a legrégebb családok és a betelepültek száma?

..... 8-10% - a a betelepültek száma

Milyen nemzetiségű csoportok laktak /laknak/ a faluban?

..... magyar

Milyen felekezethez tartozók laktak /laknak/ a faluban?

..... katolikus

4157

Voltak-e a faluban nagygazdák? . . . iglu

Mennyien? Benics, Pálfi, (hirdaluly.)

Ki számított amak? h fertály nercsióval

Salamon Samuel - egyévt le

4 fertály 24 magyar hold

+ 6 hold ut

6 hold legelő

6 hold erdő

Jakab János ugyanarról.

Lóka Dániel

4157

Hány hold félév volt általában /-től-ig/

4157

Ki számított középparasztnak?

2 kintlakó uraság = 12 magyar holdal

4 hold rét

4 hold legelő

4 hold erdő

} úrbéli

Nuzsai László

1024 ökrös járás

1024 ökrös község

4157

Mennyien voltak a falu összalakosságához viszonyítva?

kb. 40%

.....

Hány hold földjük volt /-tól -ig/? ~~10~~ - 14-16 hold

4157

Voltak-e a faluban zsellérek, földtelen szegények? *igen...*

A három réteg közül kik voltak számbelileg a legtöbben, ill. legkevésebben?

Zsellérek volt a faluban, és sokkal kevesebbek.

Az első rétegben is volt egy-egy zsellér.

A negyedik rétegben az 1-2 házában volt a legtöbb.

4157

A falu mely részében laktak a módos gazdák, a középbirtokosok,
törpebirtokosok, zsellérek, iparosok, stb?

Elkülönítve nem volt.

Elkülönültek-e külön falurészen /a funduson/ a kismemesek, a törzsek és a jobb módú családok? *nem. különültek el.*

Változott-e a kép a betelepítés vagy a kitelepülés következtében?

A bevándorlás, a bevándorlók, betelepülők létszáma, életvitele befolyásolta, megváltoztatta-e a falubeliek életét?

4157

Az un. "gyütt-mentek", a szegényebb és nem túl régen beköltözött családok milyen foglalkozásuk voltak? /napszámos, summás, cseléd, stb./

E családok között volt az, a jelen végén volt az, az országos karakter.

4157

A betelepülés révén milyen téren alakult ki a falunak új, a korábbi-
tól eltérő helyzete, képe?

társadalmi?

vagyoni?

nemzetiség i?

foglalkozási ?

vallási?

egyéb?

Laktak-e kint a XX. sz. elejétől kezdődően a község határában, a
/szőlőhegyekben/ szegényebb családok?

1 család lakott kint a Kesztyű-hegyen. /Pitvar György/

A szőlőhegyen voltak-e extraneus /idegen/ birtokok?

1 nem voltak idegen birtok.

4157

A község pásztorai a falu melyik részében laktak?

Központban volt a szállóház, ahonnan a családok laktak.

Volt-e külön pásztorház? igen

A községben — pásztorok

1844-ben épült a pásztorház, amelyben laktak.

Falubeliek mellett nádasban a pásztorok, beköltöztek és a pásztorok a falubeliek mellett.

A falu körüljárás, és az elhelyezés és a pásztorok laktak a faluban.

Saját falubelit vagy idegent fogadtak pásztoroknak? /Az idegenek hová
váltak voltak?/

Holka idejűek is, meg falubelit is voltak pártok is.

Kardosokról, fiamokról is volt utas.

1 kikapcsoló

2 kauráz

2 csordás volt.

Külföldi volt a falubelit és őt is
felső pásztor

4157

a./ Család szerkezet

Hány család élt általában együtt? *2 család. Testvérek voltak.*

A fiatal házaspár a szülőkkel laktak-e vagy külön költöztek?

Először nem laktak, amíg nem voltak 21 évesek, utána külön laktak.

4157

Az együttélő családok közös háztartást vezettek, /egykenyéren éltek/?

balta avit 48 ren yoru altor, de vaktor avit yem.

4157

Möbbs együttélő család esetében ki látta el a gazda, ill. a gazda-
asszony tisztét?

Gazda - közeget

↓
Munka - a gazdaasszony

4157

Egy családban hány gyerek volt? 3-4 - 1-2

nika volt, hogy 1 gyerek volt.

Van-e a faluban két vagy több együttélő család?

kevés, kékén egy van.

e. A gazdasági ágak aránya

Mi volt a falu lakosainak fő megélhetési forrása

a XIX. sz. 2. felében? földművelés, állattartás

az I. vh.-ig? földművelés, állattartás

a két vh. között? földművelés, állattartás

állattartás /ezen belül ló, szarvasmarha, juh, baromfi, stb./?

kb. tartás a 157 (1964) megalkedése óta.

magyarországi világ és tartás.

phótókat is tartottak, de keveset van 7-8 db., igazán sokat nem tartottak,

kb. 1968-70-ig

földművelés /gabona, burgonya, kukorica, szőlő, ill. bortelemelés,
szőlősgfélék, káposzta, paprika, stb./

• alyca, gabona, burgonya, kukorica, szőlő,

kelesztés, szőlő, káposzta, paprika.

piézósít, tej, baromfi, kékmezők és utolsó márc.

a kékmezők megalkedése után már nem utolsó a tej, kékmezőket.

Volt-e valamilyen speciális kultúra, amely jelentős jövedelemforrás volt? /dohány, kender, stb./

nem

Volt-e az erdőgazdálkodásnak szerepe a falu életében? /fakitermelés, mészegetés, szénégetés, stb./

Itt nem tartottunk erdőt.

1000 m² erdője volt.

4 hekt. mező + -

4 hekt hold erdő.

1. kőtelep mezője - 4-6 méter magas fákkal.

1-2 méter ivók

6157

Volt-e egyéb jelentős szerepű kiegészítő foglalkozás? /halászat, vadászat, nédvágás, gyűjtögetés?/

.....

Voltak-e iparosok a faluban? Milyenek? /fazekasok, kékfestők, stb./

... egy ipén volt, az is becsúszott volt.
2-3 kovás volt.

.....

4157

1./ Munkakapcsolatok

Volt-e uradalmi birtok a környéken? *igen. Lepsai uradalom, (1918-ig bed-
ontatva) (szé. -) Tokaji uradalom. hegyi ur. 120 hektár.*

Milyen kapcsolatban voltak az uradalommal? *által. uradalom volt, a litoros.*

.....

Jártak-e oda rendszeresen dolgozni? *igen, rendszeresen munkásokkal
dolgozni.*

Tanultak-e ott valamit?

Befolyásolta-e saját gazdálkodásukat az ott tapasztaltak?

nem befolyásolta.

h157

A község lakói mely községekbe, uradalmakba jártak rendszeresen
idénymunkára?

decsára, Oseberti puukra, Torajra is jártak dolgozni.
kepes aratók.

Családonként, nagyobb csoportokban, bandaként jártak-e el?
/Jelezzük, milyen létszámú csoportok hagyták el így a falut!/
.

ahonól - 10-12 családból 2 nemely ment el.
miből is mentek utámmal elhagyták őket.

hátmeny, kint utca végénél.

4157

Csak szegényebb családok jártak el vagy módosabbak is?

... *csak a negyedik, arányos, illetve nem tettett meg.* ...

Milyen munkára szegődtek el?

aratás? . . . *aratás*

szőlőmunka?

kapálás? . . . *csak felelő*

eséplés? . . . *igaz, hogy eséplés is volt*

kendermunka?

kukorica, burgonya, répa művelésére? . . . *kukorica művelés*

egyéb, és pedig?

↓
1 főként nősz }
1 répa zsep } 1 negyedik eséplés.

4157

Milyen bért kaptak?

a nyelvi arator a 10. lepet

az uszadalonban a 10. elvt. + konyvt. szepet.

A község összlakosságához viszonyítva milyen arányú az alkalmi vagy másutt rendszeresen munkát vállaló réteg?

..... *Itt: a falu lakosságának 10%-a.*

Emlékeznek-e arra, hogy más községek határában béreltek legelőt a község lakói?

..... *nem.*

Jöttek-e a faluba vagy közeli uradalomba idénymunkára nagyobb csoportok? *Zippai lucyából + Olajhúgyból.*

Honnan? /környező községekből, távolabbi falvakból, más megyékből?

.....

Milyen munkára szegődtek?

aratók?

cséplők?

szőlőmunkások?

kaszálók?

kukorica, burgonya, répa, dohány művelésére?

.

egyéb, és pedig?

4157

Ismert volt-e a cseregyerekek intézménye? *Ullu*

Hová, milyen nemzetiségű falvakba küldték a gyerekeket?
.....

Mennyi időre?

Jöttek-e idegen gyerekek a faluba?

Honnan?

4157

A eselések, /ill. a nagyszadák eselédei/ hová valósiak voltak?

egyholpágyereket tartottak, a quidalg. Leleket voltak.
a nagyszadalg uapissant bpadten, meg r'niköl un'vettak
a k'lt'ket -

4157

A faluból jártak-e el mezőgazdasági eseményekre?

Igen, vasárnapra, délutánra

Kik? .. a szomszédok

Hová? .. délutánra

Mennyi ideig maradtak idegenben? .. naponta hazajöttek, ill. egy hétig
két hétig

Mindenki hazajött-e, vagy volt aki ottmaradt?

..... mindenkinek hazajött

4157

Szegődek-e el lányok a városba háztartási cselédnek? *Ueli*

Kik? /Milyen réteghez tartozók?/ . . . *Ueli*

Mindenki visszatért közülük a faluba?

4157

Vállalnak-e ipari jellegű alkalmi munkát? /tégla-
gyár, vasútépítés, kubizálás, stb./ *leem*

Ingáznak-e ujabban? *igen*

Hová? *Kapcsolatra*

Átmeneti, vagy hosszabb időre vállalnak a falun kívül munkát?
.....

Az ingázók, a rendszeresen eljárók falubelit vagy "idegent" választanak házastárnak?
.....

g./ Kereskedelmi kapcsolatok

Hol voltak a környék legfontosabb vásárai az I. vh. előtt?

Kaposvár, Kaposmérő, Pataca, Kaposkő (komáromi) / s. salsol, Nagybaján.

a két vh. között? Kaposvár, Kadarkút, Kaposmérő.

a II. vh. után? Kaposvár, Kadarkút.

Honfoglalás is átment az I. ul. hely. utca lovareket (szőlőket.)

Berzevácse,

Berzeváci udvarok bettér a szőlők.

h157

Hova jártak vásárolni állatokkal? /16, marha, borjú, disznó, stb./

Kapornán, Kapornakő (házaiban)

dimés + Kapornán a dimőpáca mellett, a dte.

4157

Melyik vásárra, piacra hozták a mezőgazdasági termékeket?
/gabonát, bort, kukoricát, burgonyát, lent, kender, stb./

Kaposvárra. - mész, balmát, guborát,
fett kerti piacra.
burgonyát

4157

Hová jártak piacozni a baromfival, tojással, tejtermékkel, gyümölcs-
csele?

Kaponyára

Vásároztak-e háziipari termékekkel?

nem

Mivel? /szita, favilla, szerszámnyél, stb./

Mely vásárokon vásároltak

- állatokat?
- mezőgazdasági felszerelést?
- terményt?
- háztartási felszerelést?
- ruházatot, lábbelit? *Kapornánou*
- egyebeket?

4157

Hová szállították az iparosok termékeiket /széket, rokkát, stb./

Milyen vándorárusok és iparosok jártak a községbe? /fazekas, üveges, gyolcsos/ *faragásos - vas mezejéből*

Hova szállították háziipari termékeket /ha készítettek ilyet a faluban?/

Voltak-e kiskereskedők a faluban?

Milyen áruféleséggel látták- el a falut?

1 kecske - kettő megöltve kovácsal.

4157

Milyen felvásárlók jártak a községet a századfordulón, a két vh. között? /tyukászok, állatkereskedők/

tyúkdíjazók, tanoncot, tejelést választottak fel.

Voltak-e helybenlakó begyűjtők? /tej, burgonya/

tejbegyűjtők — ka'ron alatt, műtrédesz magán.
 majd minden állami.

Az ipari és mezőgazdasági termékeket mióta közvetítik kereskedők?
 Irják le, mit tudnak erről!

4157

n./ Egyéb találkozási alkalmak

Hova és milyen bucsuba jártak a katolikusok?

Turkó, Szeged, Madiarország, Zalszékhely

Családonként?

Csoportosan a község többi lakóival /processzióval/?

... csoportosan, Töröskürttel, hantpallással.

Más községek lakóival? Töröskürttel, hantpallással.

4157

Mi volt az egyes bűnszínhelyek fontossági sorrendje?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

415.7

Milyen messze esik a falutól a legtávolabbi bucsujáráshely ahova még jártak?

Milyen vidékekről mentek oda emberek?

Milyen nemzetiségűekkel találkoztak a nagybucsuban?

Csak katolikusok jártak nagybucsuba?

Járnak-e még ma is bucsuba?

Hová?

4157

Volt-e a községben bucsú? Mikor?

*Umagyán
október 2. vasárnapján*

Milyen? /templomszentelési bucsú, nagybucsu/

.

Tartják-e még ma is?

Kötötte-e valamilyen fogadalom a bucsunaphoz a falu népét?

.

Milyen rokonsági fokig jártak haza bucsura?

Jönnek-e idegenek, és honnan, milyen vidékekről?

.

Ismertetes volt-e a leányvásár?

Hol tartottak ilyet?

Jártak-e oda, vagy csak hallottak róla?

Mi volt a leányvásár célja?

Tartanak-e még ma is?

Hilyen más jeles napokon, ünnepeken találkoztak a falvak fiataljai,
ill. a rokonság? /Lekodalom, temetés, szüret, aratásnál, stb./?

igen

Jártak-e a faluból és hova:

betlehemezők?

igen

háromkirályok járók?

igen

balázsjárók?

—

gergelyezők?

—

aprószenteki korbácsolók?

igen

lucások - kotyolók?

igen

4157

Kik jártak? /gyerekek, felnőttek/

Jártak-e a faluba a környékről

betlehemezők?

háromkirályok járók?

balázsjárók?

gergelyezők?

eprószenteki korbácsolók?

lucázók - kotyolók?

4157

Volt-e a pásztoroknak valami közös ünnepe amire összegyültek egy na-
gyobb területről? /Pl. a juhászok Simontornyára Szent Mihálykor,
vagy átjártak-e a "tulsófélre" Dömötörözbi, stb./

ill.

4157

i./ Exogámia mértékének alakulása

Mely falvakkal álltak házassági kapcsolatban

a XIX. sz. végén a századfordulóig? *hősi, Nagypeterd, ..*

.....

a századfordulótól az I. világháborúig?

.....

a két világháború között?

a második világháború után /napjainkig/?

Milyen szerepe volt a házasságkötésben

a vallásnak? 1970-es évekig jelentős volt

a nemzeti ségi hovatartozásnak?

a vagyonnak? belsőbiaként volt jelentős volt

a foglalkozásnak? nem, mert földműves volt

4157

Mivel indokolható az exogámia? /Anyagi előny, a nemek arányának el-
tolódása, szerelem, mobilizáció?/

4157

2. Belső kapcsolatrendszer

a./ Csoporttudat: ml-ök szembeállítás

A falu népe - vagy annak egy része vallási, nemzetiségi alapon - mely más falunak, tájegységhez tartozónak vallotta magát?

.....

Melyik község/ek/et tartotta magához leghasonlóbbnak?

4157

Mivel indokolták, indokolják ezt /nemzetiség, vallás, település,
gazdálkodás, lakásbelső, viselet, beszéd, nyelv szokások, azonos-
sága, - összeházasodás, stb./ ?

4157

Mely faluról /falvakról/ vallják, hogy hasonlóan gazdálkodnak?

.....

Mely falvakkal biztosítottak közös legelőt, erdőt, azonos szőlőhe-
lyen szőlőt?

.....

Mely falvakkal jártak közösen idénynunkára?

h 157

Mely falvak viseletét, /különösen női konty-, kendőviseletét/ tartották azonosnak vagy nagyon hasonlónak sajátjukéhoz? /Legyünk tekintettel arra, hogy a fejviselet az 1920-as években változott, ezért mind 70-80 éves, mind 50-60 éves adatközlőket kell megkérdezni/

*Julia Gyula orvosa volt a viselő.
higetvári akéval. - kontyot ott csináltatták.*

4157

A meglévő vagy vélt azonosság, hasonlóság mellett mik voltak az apró megkülönböztető jegyek? /Pl. szokásokban, viseletben, stb./

.. Ismétlet és újraértelmezés voltak.

4157

b. Különbségek, jellemző és elkülönítő jegek

A vizsgált község miben különbözik a hozzá nem hasonlóktól /építészet, szokások, viselet, anyagi helyzet, vallás, nemzetiség, stb./?
Írják le ezeket részletesen!

4157

A többi - velük nem azonosnak, hasonlóknak tartott - község lakóit
minek alapján tartották másnak? //A szembevethető viselési különbségek
mellett gondoljunk itt a szokásokra; pl. lakodalmi termékenységva-
rázslat, stb./

4157

Miről ismerték fel a szomszéd falubelieket, ill. a más nemzetiségieket, az idegeneket a vásárban, bucsuban?

ismerték egymást a falubelieket.

c./ Önértékelés

Miben tartották magukat a község lakói jobbnak, ügyesebbnek, dolgo-
sabbnak - vagy éppen forditva - mint a szomszéd községet?

6157

Miről volt híres a község /bizonyos termékek pl. paprika, festett bu-
tor, szokások, tánc, stb./ ?

.....

4157

Milyen falucsüfolókat, gunyneveket ismernek saját vagy a szomszédos falvakkal kapcsolatban? /Pontosan írjuk le!/
.....

Illették-e, s milyen névvel öket a szomszédos község lakói?
.....

4157

d-e./ A környező falvak, csoportok jellemzése, értékelése

Mely község/ek/et tartottak a környéken valami miatt híresnek, ki-
lönlegesnek és miért?

Mely községek lakóit tartották /tartják/ dőllyősnek, fősvénynek, felvágónak, flancoznak, pazarlónak, azaz negatív tulajdonságokkal felruházottnak?

.....

Mely falvak lakóit tekintik követendőnek mintának, szorgalom, törekvés, vagyongyarapítás, becsületesség alapján? /Az indoklást mindkét kérdésnél pontosan jegyezzük le! Figyeljük meg, milyen tulajdonságokat tartanak pozitívumnak, s melyeket negatívnak?/

4157

f./ Értékek és normák

/A kérdéseknél a különböző generációk és rétegek eltérő véleményére különösen ügyelni kell!/
.....

Mely falvak lakóinak gazdálkodását tartották jónak, követendőnek /növényi kultúrák, állattenyésztés, kereskedelem, stb./? Miért?
.....

4757

Mely község építkezését tartották jobbnak, vagy éppen rosszabbnak,
mint sajátjukat /miért/?

.....

4157

Hogyan minősítették a szomszédos községek viseletét?

.....

Mely községek lakóit tartották emiatt konzervatívnak, vagy éppen legfogékonyabbnak az új viseletdarabok iránt?

.....

4157

Írjunk le konkrét esetet, amikor a szóbanforgó szomszéd községbe,
vagy onnan került menyecske a faluba hogy váltotta a viséletet, hogy
alkalmazkodott, milyen konfliktusok fordultak emiatt elő?

4157

Elitáltak-e vagy jónak tartották a szomszédos községek nagy vagy túl
alacsony gyerek születési arányszámát? /Miért? Irják le részletesen!

g./ A norma és értékrendszernek megfelelő regulatív és szankcionáló intézmények

Hogy viszonyultak a problémához községen belül pl. kiközösítették, megszólták a kialakult norma ellen vétőket stb.?

.....

Hogy viszonyultak ahhoz ha pl. valaki nem az alkalomnak megfelelő viselkedésben jelent meg templomban, hétköznapi, vasárnap, délután az utcán, közös társaságban stb.?

4157

Hogy minősítették, ha valaki eltért a községen belül kialakult, hallgatólagosan kötelező szokásoktól, pl. lakodalom, meghívás, az ajándék "kötelező" mértéke, meghívások, kialakult étrend stb./ keresztelés, udvari-lászi-párvalasztási szokások, társaságunkban kialakult "illő" részvétel mértéke stb.?

Hogyan viszonyultak ahhoz a jelenséghez, mikor valaki a megszokott termelési technológián változtatott /pl. új, ott addig nem ismert növényi kultúra, új, addig nem alkalmazott munkaeszköz v. pl. olyan tevékenység, mikor valaki állatokat vásárol, feljavitja, továbbadja - "kupeckedik", stb.?

h. Endogámia mértéke

Milyen volt a községbeliekkel kötött házasság aránya

a XIX. sz. végén?

a századfordulótól az I. vh.-ig?

a II. vh.-tól napjainkig?

4157

Volt-e az egyes községeken belül /falurészen belül/ endogámia?

Miért? /vallási, nemzetiségi, vagyoni, stb. ok/